

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

بهمن ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

ارتباط طرحواره‌های ناسازگار اولیه با رضایت تحصیلی

دانشجویان: نقش میانجی اعتیاد به اینترنت

مجری اصلی:

دکتر مریم سلمانیان، مرکز تحقیقات روانپزشکی و روانشناسی

طرح تحقیقاتی با عنوان " رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه و رضایت تحصیلی با نقش میانجی اعتیاد به اینترنت در دانشجویان " توسط خانم دکتر مریم سلمانیان عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت روان دانشجویان و بهداشت روانی مرتبط با فضای مجازی کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

اینجانب دکتر مریم سلمانیان، متخصص روانشناسی بالینی و دانشیار مرکز تحقیقات روانپزشکی و روانشناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم. حوزه های پژوهشی و درمانی من شامل روانشناسی کودک و نوجوان با تمرکز بر اختلالات رفتاری به ویژه اختلال سلوک و همچنین به کارگیری مداخلات معنوی در روان درمانی است. در این راستا، طراحی و اجرای بسته های درمانی مبتنی بر جهت گیری معنوی از جمله فعالیت های شاخص اینجانب به شمار می رود.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

همکار این طرح، سرکار خانم یاسمن کشاورز، کارشناسی ارشد روانشناسی از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب هستند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

- **دانشجویان و جوانان:** به عنوان گروه هدف اصلی پژوهش که با مشکلاتی مانند طرحواره‌های ناسازگار اولیه، اعتیاد به اینترنت و کاهش رضایت تحصیلی مواجه هستند. نتایج پژوهش می‌تواند به آن‌ها در خودآگاهی، بهبود سلامت روان و مدیریت بهتر استفاده از اینترنت کمک کند.
- **مشاوران و روانشناسان دانشگاهی:** متخصصان حوزه روانشناسی و مشاوره در مراکز خدمات روانشناختی دانشگاه‌ها که می‌توانند از یافته‌های این تحقیق در طراحی و اجرای مداخلات درمانی و پیشگیری برای بهبود سلامت روان دانشجویان استفاده کنند.
- **اعضای هیئت علمی و مدیران آموزشی دانشگاه‌ها:** مدیران و مسئولان آموزشی که می‌توانند با توجه به نتایج پژوهش، برنامه‌های آموزشی، حمایتی و رفاهی موثرتری برای افزایش رضایت تحصیلی و کاهش آسیب‌های روانی دانشجویان طراحی کنند.
- **خانواده‌ها و والدین:** به منظور آگاهی از نقش طرحواره‌های دوران کودکی و سبک‌های فرزندپروری در شکل‌گیری مشکلات روانی و رفتاری فرزندان و در نتیجه پیشگیری از بروز اختلالات در آینده.
- **پژوهشگران حوزه روانشناسی و علوم رفتاری:** نتایج این پژوهش می‌تواند به توسعه دانش علمی در زمینه اعتیادهای رفتاری، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رضایت تحصیلی کمک کند و مسیر تحقیقات آینده را مشخص نماید.
- **سیاست‌گذاران حوزه سلامت روان و آموزش عالی:** برای تدوین سیاست‌های پیشگیرانه و درمانی در حوزه بهداشت روان جوانان و دانشجویان در سطح ملی و دانشگاهی.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید.

تأثیر باورهای منفی اولیه بر رضایت تحصیلی دانشجویان با نقش اعتیاد به اینترنت

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

این تحقیق بررسی کرد که باورهای منفی عمیق (طرحواره‌های ناسازگار اولیه) چگونه روی رضایت دانشجویان از تحصیل‌شان تأثیر می‌گذارد و آیا اعتیاد به اینترنت این رابطه را تغییر می‌دهد یا نه. نتایج نشان داد باورهای منفی باعث کاهش رضایت تحصیلی و افزایش استفاده بیش از حد از اینترنت می‌شود، اما اعتیاد به اینترنت تأثیری روی رضایت تحصیلی نداشت. بنابراین، اصلاح این باورهای منفی می‌تواند به بهتر شدن تجربه تحصیلی کمک کند.

پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
این پژوهش برای دانشجویان دانشگاه‌های تهران اهمیت دارد، زیرا به بررسی تأثیر باورهای منفی عمیق بر رضایت تحصیلی می پردازد. نوآوری آن در تحلیل نقش اعتیاد به اینترنت به عنوان میانجی است که کمک می کند راهکارهای دقیق تری برای بهبود وضعیت تحصیلی و کاهش مشکلات رفتاری ارائه شود.

- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی
این تحقیق نشان داد که باورهای منفی عمیق که از گذشته در ذهن دانشجویان شکل گرفته، باعث کاهش رضایت آن‌ها از تحصیل می شود و همچنین ممکن است منجر به استفاده زیاد و اعتیاد به اینترنت شود. با این حال، اعتیاد به اینترنت تأثیری بر رضایت تحصیلی نداشت. یعنی برای بهتر شدن حال دانشجویان و رضایت بیشتر از تحصیل، باید روی اصلاح این باورهای منفی کار کرد.

- موارد کاربرد نتایج طرح
نتایج این پژوهش می تواند به مدیران و مشاوران آموزشی کمک کند تا با شناسایی و اصلاح باورهای منفی عمیق دانشجویان، رضایت تحصیلی آن‌ها را افزایش دهند. همچنین، برنامه‌های پیشگیری و درمان اعتیاد به اینترنت در دانشگاه‌ها می تواند به کاهش مشکلات رفتاری و افزایش تمرکز دانشجویان کمک کند. این یافته‌ها برای ایجاد محیط آموزشی سالم تر و حمایت بهتر از دانشجویان در دانشگاه‌های تهران کاربرد دارد و می تواند در سیاست گذاری های آموزشی موثر باشد.

دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: افزایش رضایت تحصیلی دانشجویان از طریق شناسایی و اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه.
تأثیر دوم: کمک به طراحی برنامه‌های پیشگیری و مدیریت اعتیاد به اینترنت در محیط‌های دانشگاهی.

محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت‌های نمونه‌گیری این پژوهش در این است که فقط شامل دانشجویان شهر تهران بوده و نتایج ممکن است برای دیگر گروه‌های جمعیتی قابل تعمیم نباشد. همچنین، به دلیل انجام مطالعه به صورت مقطعی، نمی توان روابط علت و معلولی بلندمدت بین متغیرها را مشخص کرد. علاوه بر این، متغیرهای مهمی مانند انگیزه‌های درونی، کیفیت

محیط آموزشی و حمایت اجتماعی بررسی نشده‌اند. در نهایت، تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی ممکن است مانع تعمیم نتایج به سایر جوامع شود.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تاثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

- بررسی نقش انگیزه تحصیلی، حمایت اجتماعی و راهکارهای مدیریت استرس به‌عنوان عوامل میانجی یا تعدیل‌کننده در ارتباط بین اعتیاد به اینترنت و رضایت تحصیلی.
- مطالعه تأثیر نوع استفاده از اینترنت (آموزشی، تفریحی یا اجتماعی) بر رضایت تحصیلی برای طراحی برنامه‌های آموزشی بهتر.
- بررسی اثر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر جنبه‌های دیگر روان‌شناختی و تحصیلی مانند فرسودگی، انگیزه و عملکرد تحصیلی برای درک کامل‌تر موضوع.

✍ ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از سمت مسئولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

- تامین بودجه و امکانات پژوهشی کافی برای انجام مطالعات گسترده‌تر و بلندمدت.
- همکاری دانشگاه‌ها و مراکز مشاوره در دسترسی به نمونه‌های متنوع و اجرای برنامه‌های عملی.
- حمایت از برگزاری کارگاه‌ها و آموزش‌های تخصصی برای دانشجویان و کادر مشاوره‌ای.
- ایجاد سیاست‌های حمایتی و زیرساخت‌های لازم برای به‌کارگیری نتایج پژوهش در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و روان‌شناختی.
- تشویق پژوهشگران به همکاری بین‌بخشی برای بررسی همه‌جانبه موضوعات مرتبط.

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش‌های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

نتایج این پژوهش به‌صورت مستقیم تغییر قابل توجهی در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو ایجاد نکرده است. اما یافته‌ها می‌توانند در حوزه آموزشی و روان‌شناختی تأثیرگذار باشند؛ به‌ویژه با توجه به اهمیت بهبود رضایت تحصیلی و کاهش اعتیاد به اینترنت در دانشجویان. این نتایج می‌توانند زمینه‌ساز سیاست‌گذاری‌های بهتر در دانشگاه‌ها و مراکز مشاوره شوند و به ارتقای سلامت روان و کیفیت آموزش کمک کنند. بنابراین، تأثیر اصلی پژوهش در بهبود فضای آموزشی و روانی دانشجویان متمرکز است.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

تلفن: ۰۲۱۵۵۴۱۳۵۴۰ - ۰۹۱۲۶۱۶۲۴۳۴

ایمیل: marysal1981@gmail.com

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- ادراکی، میترا، رامبد، معصومه، عبدلی، روح اله. (1390) ارتباط رضایت از تحصیل با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان پرستاری، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، شماره ۱، دوره ۱۱، صفحات ۳۲-۳۹.
- ادیب، معمار، رسولی، محسن، اسماعیلی، تاجیک. (1400) بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد تحصیلی با اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان پسر دوره متوسطه، مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، سال ۱۴۰۰، دوره ۶۴، شماره ۵، صفحات ۴۰۷۳-۴۰۸۲.
- پورروستا، علی، حمید، نجمه، بشلیده، کیومرث، هاشمی، سید اسماعیل. (1403) مقایسه اثربخشی درمان مبتنی بر روان‌شناسی مثبت و درمان شناختی-رفتاری بر اعتیاد به اینترنت و رفتارهای پرخطر دانش آموزان، فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، دوره ۱۹، شماره ۷۳.
- یانگ، جفری؛ کلسکو، ژانت، ویشار، مارجوری. (1390) طرحواره درمانی، مترجم: حسن حمید پور و زهرا اندوز، تهران، انتشارات ارجمند.

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

در خاتمه، لازم است اشاره شود که در پژوهش‌های مرتبط با موضوعات پیچیده‌ای مانند اعتیاد به اینترنت، رضایت تحصیلی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، توجه به تنوع فرهنگی، جنسیتی و روانشناختی شرکت‌کنندگان بسیار اهمیت دارد. همچنین، استفاده از روش‌های ترکیبی پژوهش کیفی و کمی می‌تواند دید جامع‌تری نسبت به عوامل مؤثر فراهم آورد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده به نقش میانجی‌ها و متغیرهای زمینه‌ای همچون حمایت اجتماعی، مهارت‌های مقابله‌ای و سلامت روان توجه ویژه‌ای شود تا بتوان راهکارهای مؤثرتر و کاربردی‌تری ارائه داد. در نهایت، تاکید بر آموزش و پیشگیری در محیط‌های آموزشی، به‌ویژه در میان دانش‌آموزان و دانشجویان، به منظور کاهش خطر اعتیاد به فضای مجازی و افزایش رضایت تحصیلی ضروری است.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: رابطه طرحواره های ناسازگار اولیه و رضایت تحصیلی با نقش میانجی اعتیاد به اینترنت در دانشجویان

کد طرح: ۷۳۴۶۷

مجری اصلی: دکتر مریم سلمانیان

تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۱۱/۰۲

لینک مقاله: -